

Brussel, 2.5.2013
COM(2013) 247 final

2013/0130 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2011 inzake Europese milieu-economische rekeningen

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Op 6 juli 2011 werd Verordening (EU) nr. 691/2011 inzake Europese milieu-economische rekeningen vastgesteld. Zij bestrijkt drie modules: een module voor luchtmissierekeningen, een module voor milieubelastingen en een module voor materiaalstroomrekeningen.

Artikel 10 van de verordening bevat een lijst van mogelijke nieuwe modules die in een later stadium op basis van voorstellen van de Commissie kunnen worden ingevoerd. Dit ontwerp van een wijzigingsverordening bestrijkt de eerste drie van de in artikel 10 genoemde nieuwe modules: voor milieubeschermingsuitgaven, de milieugoederen- en -dienstensector en energierekeningen.

Gebruikers leggen veel nadruk op analyse en toepassingen van milieurekeningen in modelleringen en verwachtingen, zowel voor het opstellen van beleidsvoorstellen als voor de rapportage over de uitvoering en effecten van beleid. De nieuwe modules maken het mogelijk de geïntegreerde gegevensreeksen die voor dergelijke toepassingen en analyses beschikbaar zijn, uit te breiden.

Artikel 4 van de verordening voorziet in proefstudies die door de lidstaten op vrijwillige basis moeten worden uitgevoerd om de haalbaarheid van de invoering van nieuwe modules te testen. Er zijn meerdere proefstudies uitgevoerd, die duidelijk de haalbaarheid van de drie nieuwe modules hebben aangetoond.

De milieuboekhouding maakt gebruik van bestaande gegevens voor het samenstellen van de rekeningen. Voor het uitvoeren van de nieuwe modules hoeven geen nieuwe gegevens te worden verzameld. De bestaande instrumenten voor het verzamelen van gegevens zullen beter worden benut.

De **Statistische Commissie van de Verenigde Naties** heeft in haar 43^e vergadering in februari 2012 het systeem van geïntegreerde milieu-economische rekeningen (SMER) vastgesteld als internationale statistische standaard. De voorgestelde nieuwe modules zijn volledig in overeenstemming met het SMER.

De voorgestelde wijzigingsverordening is in overeenstemming met de herziene Europese strategie voor milieuboekhouding (ESEA 2008). Zij zorgt ervoor dat nationale bureaus voor de statistiek hun werkzaamheden op het gebied van milieuboekhouding kunnen uitbreiden om de belangrijke doelstelling van het verstrekken van geharmoniseerde en tijdige gegevens van goede kwaliteit te verwezenlijken.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELINGEN

Het voorstel is besproken in het kader van het Europees statistisch systeem, met producenten en gebruikers van gegevens op technisch niveau door middel van schriftelijke raadplegingen, in taakgroepen, in de relevante werkgroepen voor milieurekeningen en voor statistieken over milieu-uitgaven in maart 2012 en met de directeuren voor milieustatistieken en -rekeningen in april en november 2012.

3. JURIDISCHE ASPECTEN VAN HET VOORSTEL

Het doel van deze voorgestelde wijziging is de internationale vergelijkbaarheid van milieu-economische rekeningen te waarborgen door het toepassingsgebied van Verordening (EU) nr. 691/2011 uit te breiden tot enkele van de in artikel 10 van de verordening genoemde modules.

De voorgestelde maatregel betreft een onderwerp dat onder de EER-Overeenkomst valt en moet daarom worden uitgebreid tot de Europese Economische Ruimte.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen nieuwe gevolgen voor de begroting van de Unie.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2011 inzake Europese milieu-economische rekeningen

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 338, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Besluit nr. xxx van het Europees Parlement en de Raad van xxx 2013 tot vaststelling van het Zevende Milieuactieprogramma van de Europese Gemeenschap¹ bevestigt dat gedegen informatie over de belangrijkste ontwikkelingen, de bedreigingen en onderliggende drijvende krachten voor milieuverandering van essentieel belang is voor de ontwikkeling van doeltreffend beleid, de uitvoering daarvan en meer in het algemeen de responsabilisering van de burgers. Er moeten instrumenten worden ontwikkeld om het publiek bewuster te maken van de milieueffecten van economische activiteiten.
- (2) Artikel 10 van Verordening (EU) nr. 691/2011 nodigt de Commissie uit verslag uit te brengen aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van de verordening en, in voorkomend geval, met voorstellen te komen voor de invoering van nieuwe milieu-economische rekeningmodules, zoals milieubeschermingsuitgaven en -ontvangsten (EPER)/uitgavenrekeningen voor milieubescherming (EPEA), milieugoederen- en -dienstensector (EGSS) en energierekeningen.
- (3) Deze drie nieuwe modules dragen direct bij aan de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van de Unie van groene groei en hulpbronnefficiëntie door in een gedetailleerde NACE-uitsplitsing belangrijke informatie te verstrekken over indicatoren zoals marktoutput en werkgelegenheid in de EGSS, nationale milieubeschermingsuitgaven en het gebruik van energie.
- (4) De **Statistische Commissie van de Verenigde Naties** heeft in haar 43e vergadering in februari 2012 het centrale raamwerk van het systeem van geïntegreerde milieu-economische rekeningen (SMER) vastgesteld als internationale statistische standaard. De voorgestelde nieuwe modules zijn volledig in overeenstemming met het SMER.
- (5) Het Comité voor het Europees statistisch systeem is geraadpleegd.

¹ PB L xxx.

(6) Verordening (EU) nr. 691/2011 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,
HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 691/2011 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan artikel 2 worden de volgende punten toegevoegd:

‘4. ‘milieubeschermingsuitgaven’: de economische middelen die door ingezeten eenheden worden besteed aan milieubescherming. Milieubescherming omvat alle maatregelen en activiteiten met als hoofddoel de voorkoming, vermindering en bestrijding van verontreiniging en iedere andere verslechtering van het milieu. Hieronder vallen maatregelen die worden genomen om het milieu na een verslechtering te herstellen. Er vallen geen activiteiten onder die weliswaar het milieu ten goede komen, maar die vooral ten doel hebben tegemoet te komen aan technische behoeften of de interne gezondheids- en veiligheidsvereisten van een onderneming of andere instelling;

5. ‘milieugoederen- en -dienstensector’: de productieactiviteiten van een nationale economie die milieuproducten genereren. Milieuproducten zijn producten en -diensten die zijn voortgebracht met het oog op de bescherming van het milieu en op het beheer van hulpbronnen. Onder het beheer van hulpbronnen vallen de bescherming, instandhouding en vergroting van de voorraad natuurlijke hulpbronnen en derhalve vrijwaring tegen uitputting;

(6) ‘fysieke-energiestroomrekeningen’: coherente samenstellingen van de fysieke energiestromen in de nationale economieën, de stromen binnen de economie en de energie-output naar andere economieën of het milieu.’

2. Aan artikel 3, lid 1, worden de volgende punten toegevoegd:

‘(d) een module voor uitgavenrekeningen voor milieubescherming, zoals beschreven in bijlage IV;

(e) een module voor rekeningen voor de milieugoederen- en -dienstensector, zoals beschreven in bijlage V;

(f) een module voor fysieke-energiestroomrekeningen, zoals beschreven in bijlage VI.’

3. Artikel 8, lid 2, wordt vervangen door:

‘2. Om een afwijking uit hoofde van lid 1 te verkrijgen **voor de bijlagen I, II en III**, dienen de lidstaten uiterlijk op 12 november 2011 een met redenen omkleed verzoek in bij de Commissie. Om een afwijking uit hoofde van lid 1 te verkrijgen **voor de bijlagen IV, V en VI**, dienen de lidstaten uiterlijk op [...] ² een met redenen omkleed verzoek in bij de Commissie.’

4. De bijlage bij deze verordening wordt aan Verordening (EU) nr. 691/2011 toegevoegd als bijlagen IV, V en VI.

² PB: gelieve datum in te voegen - drie maanden na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

'BIJLAGE IV

MODULE VOOR UITGAVENREKENINGEN VOOR MILIEUBESCHERMING

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Uitgavenrekeningen voor milieubescherming verstrekken, op een wijze die volledig verenigbaar is met de gegevens die krachtens het ESR worden gerapporteerd, gegevens over de milieubeschermingsuitgaven, dat wil zeggen, over de economische middelen die door ingezeten eenheden zijn besteed aan milieubescherming. De rekeningen maken het mogelijk de nationale uitgaven voor milieubescherming (MB) samen te stellen, die gelijk zijn aan de som van alle gebruik van MB-diensten door ingezeten eenheden, de bruto-investeringen in vaste activa (BIVA) voor MB-activiteiten en de overdrachten voor MB die geen tegenhanger zijn van eerdere posten, minus financiering door de rest van de wereld.

De uitgavenrekeningen voor milieubescherming moeten gebruikmaken van de reeds beschikbare informatie in de nationale rekeningen (productie- en inkomensvormingsrekeningen, BIVA volgens NACE, aanbod- en gebruikstabellen, gegevens volgens de classificatie van overheidsfuncties), structurele bedrijfsstatistieken, het ondernemingsregister en andere bronnen.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor de uitgavenrekeningen voor milieubescherming.

Deel 2

DEKKING

De uitgavenrekeningen voor milieubescherming hebben dezelfde systeemgrenzen als het ESR en laten de milieubeschermingsuitgaven voor hoofdactiviteiten, nevenactiviteiten en hulpactiviteiten zien. De volgende sectoren worden bestreken:

- de overheid (met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens) en ondernemingen als institutionele sectoren die MB-diensten produceren. Gespecialiseerde producenten produceren MB-diensten als hoofdactiviteit,
- huishoudens, overheid en ondernemingen als consumenten van MB-diensten,
- de rest van de wereld als begunstigde of plaats van herkomst van overdrachten voor milieubescherming.

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen uitgavenrekeningen voor milieubescherming (EPEA) op overeenkomstig de volgende kenmerken die zijn gedefinieerd overeenkomstig het ESR:

- output van diensten op het gebied van milieubescherming. Er wordt onderscheid gemaakt tussen marktoutput, niet-marktoutput en output van hulpactiviteiten,
- intermediair verbruik van diensten op het gebied van milieubescherming door gespecialiseerde producenten,

- invoer en uitvoer van diensten op het gebied van milieubescherming,
- btw en andere productgebonden belastingen minus subsidies op diensten op het gebied van milieubescherming,
- bruto-investeringen in vaste activa en aankopen minus verkopen van niet-financiële niet-geproduceerde activa voor de productie van diensten op het gebied van milieubescherming,
- consumptie van diensten op het gebied van milieubescherming,
- overdrachten in verband met milieubescherming (ontvangen/betaald).

Alle gegevens worden in miljoenen in nationale valuta verstrekt.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.
2. De statistieken worden binnen 24 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.
3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU-27 voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.
4. Het eerste referentiejaar is het jaar waarin deze verordening in werking treedt.
5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2013 tot het eerste referentiejaar bij.
6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-3, n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken worden gegevens verstrekt uitgesplitst naar:
 - typen producenten/consumenten van milieubeschermingsdiensten als beschreven in deel 2,
 - als volgt geaggregeerde klassen van de classificatie van activiteiten voor de bescherming van het milieu (CEPA):

Voor niet-marktactiviteiten van de overheid en voor overdrachten voor milieubescherming:

- CEPA 2
- CEPA 3
- Som van CEPA 1 + 4 + 5 + 7
- CEPA 6
- Som van CEPA 8 + 9

Voor hulpactiviteiten van ondernemingen:

- CEPA 1

- CEPA 2
- CEPA 3
- Som van CEPA 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9

Voor ondernemingen als secundaire producenten en gespecialiseerde producenten:

- CEPA 2
- CEPA 3
- CEPA 4

Voor huishoudens als consumenten:

- CEPA 2
- CEPA 3
- De volgende NACE-codes voor de bijproductie van diensten op het gebied van milieubescherming: NACE Rev. 2 B, C, D, afdeling 36. Gegevens voor sectie C moeten worden gepresenteerd per afdeling. De afdelingen 10-12, 13-15 en 31-32 moeten worden gegroepeerd. Lidstaten die volgens Verordening (EG) nr. 295/2008³ van het Europees Parlement en de Raad (wat betreft de definities van kenmerken, het technisch formaat voor de indiening van gegevens, de dubbele verslagleggingsvereisten voor NACE Rev. 1.1 en NACE Rev. 2 en toegestane afwijkingen voor structurele bedrijfsstatistieken) niet verplicht zijn om voor een of meer van deze NACE-codes gegevens over milieubeschermingsuitgaven te verzamelen, hoeven voor deze NACE-codes geen gegevens te verstrekken.

2. De CEPA-klassen waarnaar in punt 1 wordt verwezen, zijn de volgende:

- CEPA 1 – Bescherming van omgevingslucht en klimaat
- CEPA 2 – Afvalwaterbeheer
- CEPA 3 – Afvalbeheer
- CEPA 4 – Bescherming en sanering van bodem, grondwater en oppervlaktewater
- CEPA 5 – Beperking van geluidshinder en trillingen
- CEPA 6 – Bescherming van de biodiversiteit en het landschap
- CEPA 7 – Bescherming tegen straling
- CEPA 8 – Milieuonderzoek en -ontwikkeling
- CEPA 9 – Overige milieubeschermende maatregelen.

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

³ PB L 97 van 9.4.2008, blz. 13-59.

BIJLAGE V

MODULE VOOR REKENINGEN VOOR DE MILIEUGOEDEREN- EN -DIENSTENSECTOR

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Statistieken over milieugoederen en -diensten registreren en presenteren gegevens over de productieactiviteiten van de nationale economieën die milieuproducten voortbrengen, op zodanige wijze dat zij volledig compatibel zijn met de gegevens die krachtens het ESR worden gerapporteerd.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor milieugoederen en -diensten.

Deel 2

DEKKING

De milieugoederen- en -dienstensector heeft dezelfde systeemgrenzen als het ESR en bestaat uit alle milieugoederen en -diensten die binnen de productiegrens worden gegenereerd. Het ESR definieert productie als een activiteit die wordt uitgeoefend onder beheer en verantwoordelijkheid van een institutionele eenheid die arbeid, kapitaal en goederen en diensten als input gebruikt voor de voortbrenging van goederen en diensten.

Milieugoederen en -diensten zijn gegroepeerd in de volgende categorieën: specifieke milieudiensten, producten uitsluitend bestemd voor milieubescherming of hulpbronnenbeheer (verbonden producten), aangepaste goederen en milieutechnologieën

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen statistieken over de milieugoederen- en -dienstensector op overeenkomstig de volgende kenmerken:

- marktoutput, waarvan:
 - uitvoer
- toegevoegde waarde van marktactiviteiten
- werkgelegenheid in verband met marktactiviteiten.

Alle gegevens worden in miljoenen in nationale valuta verstrekt, behalve voor het kenmerk 'werkgelegenheid', waarvoor de eenheid voltijdequivalenten (fte) wordt gebruikt.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.
2. De statistieken worden binnen 24 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.
3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU-27 voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.
4. Het eerste referentiejaar is het jaar waarin deze verordening in werking treedt.
5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2013 tot het eerste referentiejaar bij.
6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-3, n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken worden gegevens verstrekt die meerdimensionaal zijn geënclassificeerd volgens:
 - de classificatie van economische activiteiten, NACE Rev. 2 (aggregatieniveau A*21 als uiteengezet in het ESR),
 - als volgt geaggregeerde klassen van de classificatie van activiteiten voor de bescherming van het milieu (CEPA) en de classificatie van activiteiten voor het beheer van hulpbronnen (CReMA):
 - CEPA 1
 - CEPA 2
 - CEPA 3
 - CEPA 4
 - CEPA 5
 - CEPA 6
 - de som van: CEPA 7, CEPA 8 en CEPA 9
 - CReMA 10
 - CReMA 11
 - CReMA 13
 - CReMA 13A
 - CReMA 13B

- CReMA 13C
- CReMA 14
- de som van: CReMA 12, CReMA 15 en CReMA 16

2. De CEPA-klassen waarnaar in punt 1 wordt verwezen, zijn beschreven in bijlage IV. De CReMA-klassen waarnaar in punt 1 wordt verwezen, zijn de volgende:

CReMA 10 – Beheer van water

CReMA 11 – Beheer van bosbestanden

CReMA 12 – Beheer van wilde flora en fauna

CReMA 13 – Beheer van energiehulpbronnen

CReMA 13A – Productie van energie uit hernieuwbare hulpbronnen

CReMA 13B – Warmte-/energiebesparing en -beheer

CReMA 13C – Minimalisatie van het gebruik van fossiele energie als grondstof

CReMA 14 – Beheer van mineralen

CReMA 15 – Onderzoeks- en ontwikkelactiviteiten op het gebied van hulpbronnenbeheer

CReMA 16 – Overige activiteiten op het gebied van hulpbronnenbeheer

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

BIJLAGE VI

MODULE VOOR FYSIEKE-ENERGIESTROOMREKENINGEN

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Fysieke-energiestroomrekeningen presenteren gegevens over de fysieke energiestromen uitgedrukt in terajoules, op een wijze die volledig verenigbaar is met de concepten, beginselen en gegevens die krachtens het Europees rekeningenstelsel (ESR) worden gerapporteerd. Zij registreren energiegegevens die verband houden met de economische activiteiten van ingezeten eenheden van nationale economieën, uitgesplitst naar economische activiteit. Zij presenteren het aanbod en het gebruik van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen. Economische activiteiten omvatten productie, consumptie en accumulatie.

Deel 2

DEKKING

Fysieke-energiestroomrekeningen hebben dezelfde systeemgrenzen als het ESR en zij zijn ook op het ingezetenenprincipe gebaseerd.

Overeenkomstig het ESR is het begrip ingezetenschap gebaseerd op het volgende beginsel: een in een land ingezeten eenheid heeft een economisch belangencentrum in het economische gebied van dat land, d.w.z. zij verricht gedurende een periode van minimaal een jaar economische activiteiten in dat gebied.

Fysieke-energiestroomrekeningen registreren fysieke energiestromen die voortvloeien uit de activiteiten van alle ingezeten eenheden, ongeacht waar deze stromen in geografisch opzicht werkelijk plaatsvinden.

Fysieke-energiestroomrekeningen registreren de fysieke energiestromen vanuit het milieu naar de economie, binnen de economie en van de economie terug naar het milieu.

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen fysieke-energiestroomrekeningen op overeenkomstig de volgende kenmerken:

- de fysieke energiestromen gegroepeerd in drie algemene categorieën:
 - (i) natuurlijke energie-inputs,
 - (ii) energieproducten,
 - (iii) energieresiduen.
- de oorsprong van de fysieke energiestromen, gegroepeerd in vijf categorieën, te weten productie, verbruik, accumulatie, rest van de wereld en het milieu,
- de bestemming van de fysieke energiestromen, gegroepeerd in dezelfde vijf categorieën als de oorsprong van de fysieke energiestromen.

Alle gegevens worden verstrekt in terajoules.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.
2. De statistieken worden binnen 18 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.
3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU-27 voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.
4. Het eerste referentiejaar is het jaar waarin deze verordening in werking treedt.
5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2013 tot het eerste referentiejaar bij.
6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-3, n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken moeten de volgende gegevens worden verstrekt:
 - Een aanbodtabel voor energiestromen in fysieke eenheden. In deze tabel wordt het aanbod van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen (in rijen) geregistreerd per oorsprong, d.w.z. ‘leverancier’ (in kolommen).
 - Een gebruikstabel voor energiestromen. In deze tabel wordt het gebruik van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen (in rijen) geregistreerd per bestemming, d.w.z. ‘gebruiker’ (in kolommen).
 - Een tabel van emissierelevant gebruik van energiestromen. In deze tabel wordt het emissierelevante gebruik van natuurlijke energie-inputs en energieproducten (in rijen) door de verbruikende en uitstotende eenheid (in kolommen) geregistreerd.
 - De hoofdindicator voor energieverbruik ‘totale energieverbruik door ingezeten eenheden’, uitgesplitst voor bedrijfstakken en huishoudens.
 - Een brugtabel waarin wordt weergegeven uit welke verschillende elementen het verschil tussen de hoofdindicator voor energieverbruik ‘totale energieverbruik door ingezeten eenheden’ en de door Europese energiestatistieken gepresenteerde algemene hoofdindicator voor energieverbruik ‘bruto binnenlands energieverbruik’ is opgebouwd.
2. De aanbod- en gebruikstabellen voor de energiestromen (met inbegrip van emissierelevante stromen) hebben een gemeenschappelijke indeling in rijen en kolommen.
3. De kolommen verwijzen naar de oorsprong (aanbod) of bestemming (gebruik) van de fysieke stromen. De kolommen worden in vijf categorieën gegroepeerd:
 - ‘Productie’ heeft betrekking op de productie van goederen en diensten. Productieactiviteiten worden geclassificeerd volgens NACE Rev. 2 en gegevens worden gerapporteerd op aggregatieniveau A*64.
 - ‘Consumptie’-activiteiten worden gepresenteerd in één kolom voor de consumptie door particuliere huishoudens.

- ‘Accumulatie’ heeft betrekking op de veranderingen in de voorraden van energieproducten binnen de economie.
- ‘Rest van de wereld’ registreert de stromen van ingevoerde en uitgevoerde producten.
- ‘Milieu’ registreert de oorsprong van natuurlijke inputstromen en de bestemming van residustromen.

4. De rijen beschrijven het type fysieke energiestroom, als geclassificeerd onder het eerste gedachtestreepje van deel 3.

5. De classificatie van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen is als volgt:

- **Natuurlijke energie-inputs** worden gegroepeerd in niet-hernieuwbare natuurlijke energie-inputs en hernieuwbare natuurlijke energie-inputs.
- **Energieproducten** worden gegroepeerd volgens de classificatie van producten gekoppeld aan de economische activiteiten (CPA) en de classificatie die in Europese energiestatistieken wordt gebruikt.
- **Energieresiduen** omvatten afvalstoffen (zonder geldwaarde), verliezen tijdens winning/onttrekking, distributie/transport, transformatie/conversie en opslag, alsmede saldi om de aanbod- en gebruikstabellen in evenwicht te brengen.

6. De ‘brug’ van de indicator op basis van het ingezetenenbeginsel naar de indicator op basis van het grondgebied wordt gepresenteerd voor de hele nationale economie (geen uitsplitsing per bedrijfstak) en wordt als volgt verkregen:

totale energieverbruik door ingezeten eenheden

– energieverbruik door ingezeten eenheden in het buitenland

+ energieverbruik door niet-ingezetenen op het grondgebied

= bruto binnenlands energieverbruik (op het grondgebied).

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.’